

[Indenrigsministeren.]

pligten aftjenes. Det er i dag umuligt at sige, hvorledes den fremtidige udvikling vil forløbe. Vi må derfor til stadighed være åbne over for ændringer i den civile værnepligtstjeneste, og det kan derfor ikke være rigtigt at lade den nugældende praksis danne grundlag for egentlig lovgivning.

Om det andet synspunkt, at de civile værnepligtiges vilkår skal stilles lige med de militære værnepligtiges, vil jeg gerne sige, at man vist kan være enig i den betragtning, at der ikke bør gøres forskel i behandling af civile og militære værnepligtige ud fra en samlet vurdering af fordele og ulemper ved de to tjenesteformer. Herunder må man lige erindre sig, at militære værnepligtige dels har vagttjeneste, øvelser og genindkaldelser, dels er inde under meget mere bundne forhold end civile værnepligtige. Den gældende lov og praksis hviler da også på dette synspunkt, selv om nogle formentlig har fået den opfattelse, at der med de seneste års udvikling på militærnægterområdet synes at være sket en særlig lempelse af de vilkår, hvorunder den civile værnepligt aftjenes. Her vil jeg gerne indskyde den bemærkning, at det kunne jo være, at bevisbyrden skulle være omvendt, så det var de civile værnepligtige, der skulle bevise, at de ikke havde en bedre stilling end dem, der er indkaldt til det almindelige forsvar.

Forslaget vil på en række områder føre til en forbedring af de civile værnepligtiges vilkår sammenlignet med vilkårene for forsvarrets værnepligtige, og det synes jeg ikke kan være acceptabelt ud fra den lige nævnte samlede vurdering af fordele og ulemper ved de to værnepligtsformer.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder med forslaget på nuværende tidspunkt, men jeg mener, at der på en række vigtige punkter, f. eks. fritagelsen for værnepligt på grund af religiøs overbevisning, forslaget punkt 8, kan anføres en lang række konkrete indvendinger, her bl. a. om konsekvenserne af en sådan holdning.

Sammenfattende kan jeg sige, at der på

mange punkter må knytte sig ikke bare væsentlige, men meget svære betæneligheder til forslaget, både i henseende til dets principielle sigte og den konkrete udformning. Der er tale om et meget vanskeligt område, hvor udviklingen tilmed foregår ret hurtigt. Jævnfør de bemærkninger, jeg gjorde ved besvarelsen af et spørgsmål i går også om dette område, har jeg ikke opfattet den af, at der tiltrænges ændringer eller lempelser. Man vil kunne forstå af disse bemærkninger, at jeg ikke kan tiltræde det af SF fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Lowzow: Det her fremsatte forslag har ikke på nogen måde ændret karakter i forhold til det, SF fremlagde til debat i tinget i 1971. Man kan derfor ikke regne med, at der kommer så forfærdelig meget nyt frem i forhold til besvarelsen dengang. I hvert fald kan mit parti henholde sig til, hvad vi udtalte dengang, og til daværende indenrigsminister H. C. Tofts klare stillingtagen. Vi er altså ikke positivt indstillet over for forslaget.

Fremsættelsen af forslaget giver mig dog anledning til at føje nogle bemærkninger til det spørgsmål vedrørende militærnægterlejerne, som blev besvaret i tinget i går. Først vil jeg takke indenrigsministeren for hans klare stillingtagen mod uromagerne og voldsstifterne inden for militærnægtergruppen. Jeg håber, at ministerens ord ikke var formuleret en tøndel for stærkt i forhold til de nu forhåbentlig meget hurtige og konsekvente handlinger, som bør følge dette svar op, hvis det skal have nogen værdi. Forholdet er nemlig det, at hvis det høje ting vil bevare respekten udefra, må det nu håndfast forlange, at der bliver skredet ind, når små grupper hæmningsløst og bevidst sætter sig ud over loven. Der er langt ude i befolkningen ved at brede sig et mismod, fordi den enkelte lovlydige borger føler sig som godtroende idiot, når han tager det besvær, det nu engang er at rette sig efter de love, som er nødvendige for helhedens skyld, men